

ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

■ Αλεξάνδρα Γούτα

Απροετοίμαστοι νιώθουν ότι «βγαίνουν» στην αγορά εργασίας οι μηχανικοί, που παίρνουν το πρώτο πτυχίο τους από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). Ο βαθμός ικανοποίησής τους από τις γνώσεις που λαμβάνουν στα έδρανα του ΑΠΘ, είναι χαμηλότερος του μέσου ελληνικού όρου, ενώ χειρότερη είναι η κατάσταση στο έτερο βορειοελλαδικό πανεπιστήμιο, το Δημοκρίτειο (ΔΠΘ).

Παράλληλα, οι μηχανικοί στη Θεσσαλονίκη βρίσκονται συχνά αντιμέτωποι με το «δαίμονα» της ανεργίας, αμειβόμενοι χειρότερα από τους συναδέλφους τους στην Αθήνα (αν και δουλεύουν περισσότερες ώρες) και αργούν περισσότερο να βρουν δουλειά, όπως προκύπτει από επεξεργασία που πραγματοποίησε το «Τ» στα ευρήματα δημοσκόπησης της Public Issue για λογαριασμό του ΤΕΕ.

Η ανάλυση των ευρημάτων πραγματοποιήθηκε επί τελικού σταθμισμένου δείγματος 2.400 διπλωματούχων μηχανικών σε όλη τη χώρα και έδειξε –μεταξύ άλλων– ότι οι διπλωματούχοι μηχανικοί στην Ελλάδα βίωσαν το 2009 τη μεγαλύτερη «ερευνητική» ανεργία από το 1997, σχεδόν διπλάσια από το 2006 και τετραπλάσια από το 2003.

Το 2009, οι μη απασχολούμενοι μηχανικοί ανέρχονται σε 13%, που αναλύεται ως εξής: 7% η ανεργία των διπλωματούχων μηχανικών και 6% το ποσοστό εκείνων που δήλωσαν ότι δεν απασχολούνται προσωρινά.

Η επεξεργασία που έγινε από το «Τ» βασίστηκε σε μια πιο «βορειοελλαδική» θεώρηση των ευρημάτων του γκάλοπ και ανέδειξε –μεταξύ άλλων– μειωμένο βαθμό ικανοποίησης των αποφοίτων ΑΠΘ και ΔΠΘ σε σχέση με την προετοιμασία τους για την αγορά εργασίας.

■ Απροετοίμαστοι δηλώνουν επτά στους δέκα αποφοίτους του ΑΠΘ

Μόλις το 32% των αποφοίτων του ΑΠΘ (έναντι 40% μέσου εθνικού όρου) νιώθουν ότι το πρόγραμμα των σπουδών τους (στο πρώτο πτυχίο) τους προετοίμασε επαρκώς για να αντιμετωπίσουν για πρώτη φορά την αγορά εργασίας.

Αντίθετα, σχεδόν επτά στους δέκα (ποσοστό 67%, έναντι μέσου όρου 58%) δηλώνουν ότι αισθάνονται «όχι και τόσο» ή και «καθόλου» προετοιμασμένοι για την αγορά εργασίας.

Ακόμη πιο «ανοχώρωτοι» φαίνεται ότι αισθάνονται στην αγορά εργασίας οι απόφοιτοι (πρώτο πτυχίο) του ΔΠΘ, καθώς σε ποσοστό 71% υποστηρίζουν ότι δεν ήταν επαρκώς προετοιμασμένοι από το πρόγραμμα σπουδών τους (προετοιμασμένοι δηλώνουν λιγότεροι από τρεις στους δέκα ή ποσοστό 28%). Για λόγους συγκρίσεων, αξίζει να αναφερθεί ότι στο πανεπιστήμιο Πατρών, το ποσοστό των «προετοιμασμένων» ανέρχεται σε 35% και των απροετοίμαστων σε 65%.

Πιο ικανοποιημένοι και «πολύ ή μάλλον» προετοιμασμένοι για την αγορά εργασίας δηλώνουν ότι ήταν οι κάτοχοι πρώτου πτυχίου από το ΕΜΠ (σε ποσοστό 40%), ενώ την αντίθετη απάντηση δίνει το 57%.

Πάντως, πρώτα σε σχέση με όλα τα ελληνικά πανεπιστήμια κόβουν το «νήμα» τα ΑΕΙ του εξωτερικού, σε ότι αφορά τουλάχιστον τον βαθμό προετοιμασίας για την αγορά εργασίας. Σε ποσοστό 57% σημειώνουν ότι ήταν «πολύ ή μάλλον» προετοιμασμένοι και μόνο το 43% τονίζουν ότι ήταν «όχι και τόσο» ή «καθόλου».

Αντίστοιχα, οι απόφοιτοι ξένων πανεπιστημίων χαρακτηρίζουν σε ποσοστό σχεδόν 80% ως «πολύ καλό ή άριστο» το επίπεδο σπουδών τους σε σχέση με το επιστημονικό και θεωρητικό υπόβαθρο, απάντηση που δίνει το 75% των κατόχων πρώτου πτυχίου από το ΕΜΠ, το 67% των πτυχιούχων του

Πανεπιστημίου Πατρών, το 66% του ΑΠΘ και μόνο το 55% του ΔΠΘ.

Σε σχέση με τις τεχνικές γνώσεις για το αντικείμενο του διπλώματος, οι απόφοιτοι των ελληνικών πανεπιστημίων (πρώτο πτυχίο) δεν εμφανίζονται ιδιαίτερα ικανοποιημένοι, ιδίως αν οι απόψεις τους συγκριθούν με εκείνες των συναδέλφων τους από ξένα ΑΕΙ.

«Πολύ καλό ή άριστο» χαρακτηρίζει το επίπεδο το 43% των αποφοίτων ΕΜΠ, το 33% του ΑΠΘ, το 36% του Πανεπιστημίου Πατρών και ίσο ποσοστό του ΔΠΘ. Σχεδόν διπλάσιο (67%) είναι το αντίστοιχο ποσοστό για τους κατόχους πρώτου πτυχίου από πανεπιστήμιο της αλλοδαπής.

Σε ότι αφορά τα ελληνικά πανεπιστήμια, η «πλάστιγγα» γέρνει περισσότερο προς την πλευρά του «σχετικά καλού ή καλού» επιπέδου τεχνικών γνώσεων: τέτοια απάντηση δίνει το 51% των αποφοίτων ΕΜΠ, το 57% του ΑΠΘ, το 55% του Πανεπιστημίου Πατρών και το 59% του ΔΠΘ.

Κενά εντοπίζονται στο επίπεδο σπουδών σε συνάρτηση με την αγορά εργασίας και σε ότι αφορά τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού: το 39% των πτυχιούχων ΕΜΠ, το 41% ΑΠΘ, το 23% Πανεπιστημίου Πατρών και το 27% του ΔΠΘ θεωρεί χαμηλό το επίπεδο χρήσης εξειδικευμένων προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Σημειώνεται ότι το 34% ολοκλήρωσαν προπτυχιακές σπουδές στο ΕΜΠ, 23% στο ΑΠΘ και 23% σε άλλη ανώτατη σχολή της χώρας, ενώ ένας στους πέντε απέκτησε πρώτο πτυχίο από ανώτατη σχολή του εξωτερικού.

Σήμερα, το 52% όσων αποφοίτησαν από το ΕΜΠ κατοικούν στην Αθήνα και το 72% όσων πήραν πτυχίο από το ΑΠΘ, μένουν μόνιμα στη Θεσσαλονίκη.

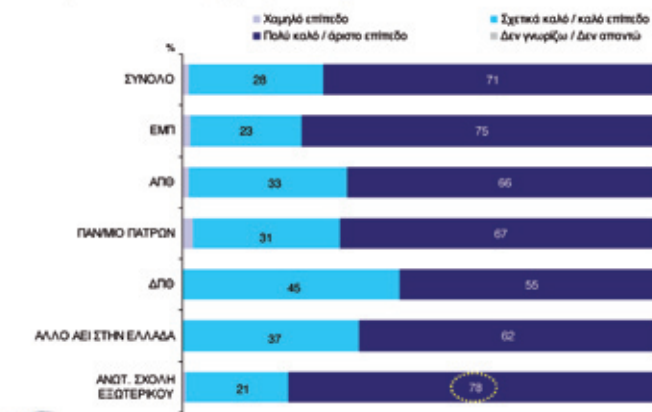
■ Στο 9% η ανεργία των μηχανικών στη Θεσσαλονίκη

Στο μεταξύ, έντονο εμφανίζεται το πρόβλημα της ανεργίας των μηχανικών στη Θεσσαλονίκη (9%) και την Αθήνα (8%). Πάντως, η αύξηση ανεργίας σε σχέση με το 2006 καταγράφεται υψηλότερη στους μηχανικούς εκτός Αθήνας και Θεσσαλονίκης (6% από 2% το 2006).

Πανελλαδικά, ένας στους τρεις από το σύνολο όσων

Επίπεδο σπουδών σε σχέση με απαιτήσεις αγοράς εργασίας > Επιστημονικό / θεωρητικό υπόβαθρο

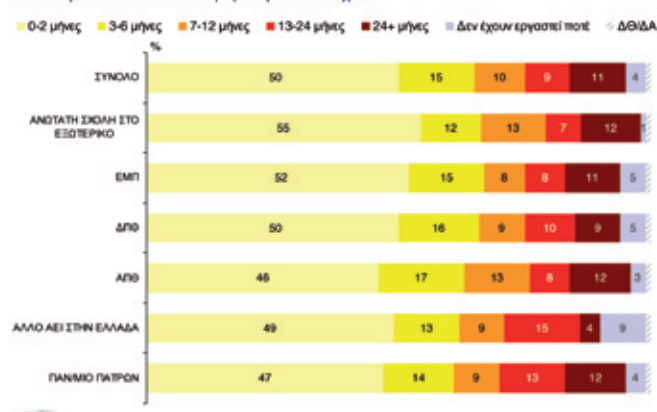
Ανάλυση ανά εκπαιδευτικό ίδρυμα πρώτου πτυχίου

Διάστημα μέχρι την εύρεση της πρώτης απασχόλησης

«Ποιο ήταν περίπου το διάστημα που μεσολάβησε από την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος μέχρι να βρείτε την πρώτη σας δουλειά;»

Ανάλυση ανά εκπαιδευτικό ίδρυμα πρώτου πτυχίου

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

δεν απασχολούνται βρίσκεται εκτός αγοράς για διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών, ενώ το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας (23%) καταγράφεται μεταξύ νέων μηχανικών, που απέκτησαν άδεια επαγγέλματος μετά το 2006.

■ Χαμηλότεροι μισθοί, περισσότερες ώρες δουλειάς, καθυστερημένη πρόσβαση στην αγορά εργασίας

Στο μεταξύ, υψηλότερο από το μέσο όρο είναι το ποσοστό των μηχανικών-κατοίκων του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ), που το επίσημο εισόδημά τους δεν ξεπερνά τα 30.000 ευρώ. Αναλυτικότερα, με βάση την έρευνα, το 68% των εργαζόμενων μηχανικών στο ΠΣΘ δηλώνει στην εφορία έως 30.000 ευρώ τον χρόνο, ενώ μόνο το 30% ξεπερνά αυτό το ποσό (2% δεν απάντησε).

Στο πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας, το 57% των μηχανικών βγάζει μέχρι 30.000 ευρώ ετησίως και το 38% πάνω από αυτό το ποσό (5% δεν απάντησε). Στη λοιπή Ελλάδα, τα αντίστοιχα ποσοστά ανέρχονται σε 60% (μέχρι 30.000 ευρώ), 35% (πάνω από 30.000 ευρώ) και 5% (δεν απάντησαν).

Κι αυτό, παρά το γεγονός ότι οι μηχανικοί στο ΠΣΘ δουλεύουν περισσότερες ώρες σε σχέση με τους συναδέλφους τους τόσο στην Αθήνα, όσο και στη λοιπή χώρα.

Στην ερώτηση «πόσες ώρες ημερησίως απασχολείστε στην κύρια εργασία σας;», οι απαντήσεις των Θεσσαλονικέων «έδωσαν» έναν μέσο όρο 9,02 ωρών, έναντι 8,78 ωρών στην Αθήνα και 8,77 ωρών στην υπόλοιπη Ελλάδα.

Αντίστοιχα και στη δεύτερη εργασία (για όσους έχουν): στο ΠΣΘ, ο μέσος όρος ωρών ημερησίως είναι 2,9%, έναντι 2,51 στην Αθήνα και 2,81 στην υπόλοιπη Ελλάδα. Στο μεταξύ, ταχύτερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας φαίνεται ότι έχουν οι απόφοιτοι του ΕΜΠ, σε σχέση με τους συναδέλφους τους στο ΑΠΘ, αν και σε αυτό το επίπεδο εκπλήσσει (με βάση τα υπόλοιπα ευρήματα της δημοσκόπησης) το ποσοστό των αποφοίτων του ΔΠΘ, που εξασφαλίζουν αμέσως «μια θέση στον ήλιο».

Συγκεκριμένα: εντός 0-2 μηνών από την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος βρίσκουν την πρώτη τους δουλειά το 53% των κατόχων πρώτου πτυχίου από το ΕΜΠ, το 50% των αποφοίτων του ΔΠΘ, το 47% όσων

αποφοίτησαν από το πολυτεχνείο της Πάτρας και το 46% του ΑΠΘ (έναντι μέσου όρου 50%). Πάντως, οι απόφοιτοι ξένων πανεπιστημίων (προπτυχιακές σπουδές) υπερτερούν και εδώ, με ποσοστό 55%. Σε 3-6 μήνες βρίσκει δουλειά το 17% των αποφοίτων ΑΠΘ, 16% ΔΠΘ, 15% ΕΜΠ και το 14% των πτυχιούχων Πανεπιστημίου Πατρών (μέσος όρος χώρας: 15%).

Στο «συρτάρι» αναξιοποίητη μένει για πάνω από 24 μήνες η άδεια άσκησης επαγγέλματος για το 12% των αποφοίτων του ΑΠΘ και ίσα ποσοστά Πανεπιστημίου Πατρών και ξένων ΑΕΙ, ενώ πάνω από δύο χρόνια κάνει για να βρει δουλειά το 11% των πτυχιούχων ΕΜΠ (μέσος εθνικός όρος 11%).

■ Πάνω από 7 στους 10 θα επέλεγαν ξανά την ειδικότητά τους

Πάντως, οι μηχανικοί που κατοικούν στο ΠΣΘ εμφανίζονται πιο κατασταλαγμένοι και συνειδητοποιημένοι στις ακαδημαϊκές επιλογές τους. Το ποσοστό των κατοίκων της Θεσσαλονίκης (6%), που δηλώνουν ότι η ειδικότητα που τελικά επέλεξαν δεν ήταν ανάμεσα στις τρεις πρώτες επιλογές τους είναι μικρότερο σε σχέση με το αντίστοιχο τόσο των Αθηναίων (7%), όσο και της υπόλοιπης Ελλάδας (8%).

Παράλληλα, μόνο το 19% των κατοίκων του ΠΣΘ απάντησαν ότι αν επέλεγαν ξανά ειδικότητα σήμερα, ΔΕ θα διάλεγαν αυτή που έχουν, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για την Αθήνα είναι 23% και για την υπόλοιπη Ελλάδα 22%.

Αξίζει να σημειωθεί ότι για το 92% των μηχανικών ανά την Ελλάδα, οι σπουδές στην ειδικότητά τους ήταν μία από τις τρεις πρώτες ακαδημαϊκές τους επιλογές. Αυτό όμως δεν ισχύει για σχεδόν ένα στους δύο Μεταλλειολόγους (49%) και ένα στους τέσσερις Αγρονόμους-Τοπογράφους (23%). Αντίθετα, περισσότερο συνειδητά φαίνεται να επιλέγονται οι ειδικοί των Ηλεκτρονικών, των Αρχιτεκτόνων και των Ηλεκτρολόγων.

Το 74% των Ελλήνων μηχανικών δηλώνει ότι θα επέλεγε και σήμερα την ίδια ειδικότητα, με Μεταλλειολόγους και Χημικούς Μηχανικούς να καταγράφουν σημαντικά χαμηλότερα ποσοστά (36% και 44% αντίστοιχα). ■

Ταυτότητα έρευνας

Συλλογή στοιχείων: Public Issue
Σχεδιασμός και ανάλυση: thkconsultants
Ημερομηνίες συλλογής: 11/06/09 έως 13/07/09

Μεθοδολογία: Ποσοτική δειγματοληπτική έρευνα με τηλεφωνικές συνεντεύξεις.

Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της πολυσταδιακής στρωματοποιημένης δειγματοληψίας με ενίσχυση (booster) σε συγκεκριμένες κατηγορίες ενδιαφέροντος.

Συνολικό σχεδιασθέν δείγμα: 2.517 διπλωματούχοι μηχανικοί

(α) δείγμα 2.400 διπλωματούχων Μηχανικών, αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού των διπλωματούχων μηχανικών που απέκτησαν άδεια άσκησης επαγγέλματος μετά το 1974.

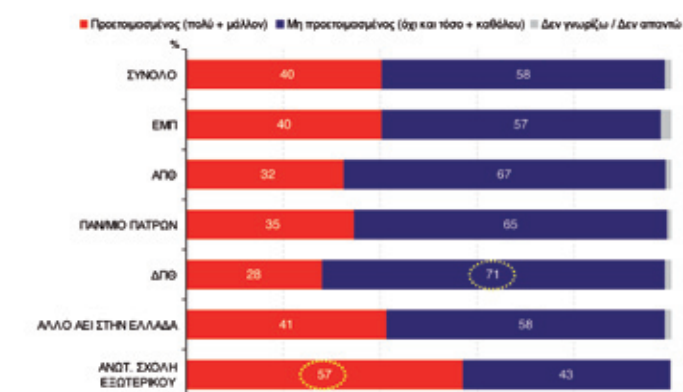
(β) Ενίσχυση δείγματος (boosted sample) 125 διπλωματούχων μηχανικών στις ειδικότητες των Μεταλλειολόγων/Μεταλλουργών (+45 άτομα), των Ναυπηγών/Ναυπηγών Μηχανολόγων (+60 άτομα) και των Ηλεκτρονικών (+20 άτομα).

Ο σχεδιασμός του δείγματος βασίστηκε σε ανάλυση των στοιχείων του Μητρώου του ΤΕΕ. Τηρήθηκαν ποσοτώσεις (quotas) ως προς τη βασική ειδικότητα, τη γεωγραφική περιφέρεια κατοικίας, το φύλο και το έτος απόκτησης άδειας άσκησης επαγγέλματος (συνδυασμός παραγόντων). Το δείγμα επελέγη με την μέθοδο της τυχαίας δειγματοληψίας από το Μητρώο του ΤΕΕ. Συνολικό πραγματοποιηθέν δείγμα: 3.039 διπλωματούχοι μηχανικοί.

Στο συνολικό πραγματοποιηθέν δείγμα, για να επανέλθουν οι τελικές κατανομές επιστημονικής ειδικότητας, φύλου, γεωγραφικής περιφέρειας κατοικίας και έτους απόκτησης άδειας άσκησης επαγγέλματος στις ζητούμενες από το δειγματοληπτικό σχέδιο, το δείγμα των 2.517 σταθμίστηκε εκ των υστέρων με τη σωστή κατανομή επιστημονικής ειδικότητας ώστε να εξαλειφτεί η πραγματοποιηθείσα ενίσχυση, και τα αποτελέσματα να παραμείνουν αντιπροσωπευτικά για το σύνολο του Μητρώου Μελών του ΤΕΕ. Το τελικό σταθμισμένο δείγμα ανέρχεται σε 2.400 διπλωματούχους μηχανικούς.

Προετοιμασία από το πρόγραμμα σπουδών για την αγορά εργασίας

«Πόσο προετοιμασμένοι ήσασταν από το πρόγραμμα των σπουδών σας όταν αντιμετωπίσατε για πρώτη φορά την αγορά εργασίας;»
Ανάλυση ανά εκπαιδευτικό ίδρυμα πρώτου πτυχίου

Κατηγορία ένταξης ετήσιου εισοδήματος

Ανάλυση ανά δημογραφικά και εκπαιδευτικά χαρακτηριστικά [Απαντούν όσοι εργάζονται]

